

اسلام اموی و سلطه فکر تکفیری؛ بین خشونت، گفتمان و اهداف تفرقه‌انگیز

نقش حوزه‌های علمی در مقابله با این اندیشه تکفیری

علیرضا مکتب‌دار سردبیر هفته‌نامه الآفاق

تقویت تفکر انتقادی و آگاهی جوانان برای مقابله با تبلیغات تکفیری. **۵.مقابله باتحریکات رسانه‌ای** راه‌اندازی کانال‌ها و پلتفرم‌های رسانه‌ای که تصویر واقعی اسلام را ارائه می‌دهند و به گفتمان نفرت پاسخ می‌دهند؛ ارائه گفتمان دینی متعادل که بر پایه حقایق و اعتدال استواراست. **۶.حمایت از جوامع آسیب‌دیده** ارائه کمک‌های انسان‌دوستانه و اجتماعی به جوامعی که تحت تأثیر خشونت گروه‌های تکفیری قرار گرفته‌اند؛ حمایت از قربانیان تفکر تکفیری از طریق برنامه‌های توان‌بخشی فکری و اجتماعی. **۷.احیای ارزش‌های اسلامی واقعی** تأکید بر ارزش‌هایی مانند تسامح، رحمت و عدالت که در پیام اسلام وجود دارد؛ برجسته‌کردن مواضع پیامبر ﷺ و اهل‌بیت علیهم السلام در مقابله با ظلم و افراط‌گرایی. **• راه‌های مقابله باتفکر افراطی به‌طور کلی** برای مقابله با تفکر تکفیری، باید اقدامات عملی زیر انجام شود: **۱.آموزش دینی صحیح؛** آگاهی‌بخشی دینی مبتنی بر اعتدال و همزیستی؛ **۲. افشای حقایق؛** آشکارسازی اهداف گروه‌های افراطی و توضیح مقاصد واقعی آن‌ها؛ **۳.تقویت وحدت‌اسلامی؛** عبور از اختلافات مذهبی و تلاش برای ایجاد تفاهم مشترک بین مسلمانان؛ **۴.ارتباط با جوانان؛** تقویت فرهنگ انتقادی در جوانان برای محافظت از آن‌ها در برابر تفکر افراطی؛ **۵.حمایت از جوامع آسیب‌دیده؛** ارائه حمایت‌های انسان‌دوستانه و اجتماعی برای جلوگیری از سوءاستفاده گروه‌های افراطی از شرایط دشوار. **• نتیجه‌گیری** مقابله با تفکر تکفیری و اسلام اموی، نیازمند همکاری علما و متفکران جوامع اسلامی است. مراجع تقلید و حوزه‌های علمی به‌عنوان خط مقدم دفاع در برابر این افکار مخرب، با آگاهی‌بخشی، تقویت وحدت و بازگشت به ارزش‌های اصیل اسلامی، نقش کلیدی ایفا می‌کنند. خشونت گروه‌های تکفیری نه‌تنها یک فرقه خاص، بلکه تمام امت اسلامی را تهدید می‌کند؛ بنابراین، مقابله با این تفکر، نیازمند دیدگاهی جامع است که بر پایه گفت‌وگو، آموزش و همکاری مشترک برای ساختن آینده‌ای بهتر برای امت اسلامی استوار باشد.

چه حتی صداهای مخالف درون امت اسلامی است. این نوع تفکر، تهدیدی برای امنیت فکری و اجتماعی محسوب می‌شود؛ زیرا به گسترش فرهنگ نفرت و تفرقه کمک می‌کند و در نهایت منجر به فروپاشی جامعه اسلامی و توقف پیشرفت آن می‌شود.

۲.تخریب چهره اسلام

گفتمان افراطی این گروه‌ها، به گسترش تصویری مخدوش از اسلام در سطح جهانی کمک می‌کند. این تصویر نادرست، باعث می‌شود تا بسیاری از مردم در سراسر جهان، اسلام را به‌عنوان دینی خشونت‌طلب و افراطی بشناسند.

۳.تضعیف امت اسلامی

اختلافات مذهبی و قومی مانع پیشرفت سیاسی و اجتماعی امت اسلامی می‌شوند. این تفرقه‌ها باعث می‌شوند تا امت اسلامی نتواند، به‌عنوان یک قدرت واحد در صحنه جهانی ظاهر شود.

• نقش‌مراجع تقلیدو حوزه‌های علمی درمقابله بااین تفکر

در این فضای تاریک، مراجع تقلید شیعه و حوزه‌های علمی، نقش برجسته‌ای در مقابله با تفکر تکفیری و اسلام اموی ایفا می‌کنند. آن‌ها با ترویج وحدت اسلامی و انتشار ارزش‌های اصیل اسلامی، به مقابله با این تفکر می‌پردازند. از جمله مهم‌ترین اقدامات آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱.ترویج تفکر اسلامی معتدل

انتشار اسلام محمدی اصیل که بر عدالت و همزیستی مسالمت‌آمیز بین تمام مذاهب تأکید دارد؛

تأکید بر اهمیت تنوع فکری و مذهبی به‌عنوان بخشی از غنای امت اسلامی.

۲.پاسخ علمی به تفکر تکفیری

انجام مطالعات و تحقیقاتی که ایدئولوژی تکفیری را رد کرده و نادرستی آن را آشکار می‌کند؛ معرفی میراث اسلامی صحیح که بازتاب‌دهنده ارزش‌های تسامح و عدالت است. **۳.تقویت وحدت اسلامی** دعوت به گفت‌وگو بین مذاهب اسلامی و برگزاری کنفرانس‌هایی که علما از مذاهب مختلف در آن شرکت می‌کنند؛ رد تکفیر و طرد و تلاش برای ایجاد پل‌های همکاری بین مسلمانان.

۴.آموزش جوانان

اصلاح مفاهیم نادرستی که توسط گروه‌های افراطی تبلیغ می‌شود؛

و درگیری‌های سیاسی و نظامی خود را توجیه کند. آن‌ها با

ارائه تفسیرهای نادرست از آیات قرآن و احادیث، خشونت خود را به‌عنوان بخشی از دین جلوه می‌دهند.

۲.تکفیر و طرد

هیأت تحریرالاشام با تکفیر جوامع شیعه و علوی و حتی برخی فرقه‌های سنی که با آن‌ها اختلاف نظر دارند، به عمیق‌تر شدن شکاف‌ها درون امت اسلامی دامن می‌زند. این اقدامات نه‌تنها به تفرقه مذهبی منجر می‌شود؛ بلکه باعث می‌شود تا جامعه اسلامی به‌جای حرکت به سمت وحدت، روزبه‌روز بیشتر از هم فاصله بگیرد.

۳.سلطه نظامی

این گروه با استفاده از زور نظامی، سعی می‌کند تا نفوذ خود را در مناطق مختلف گسترش دهد. این اقدامات نه‌تنها به بی‌ثباتی و ناامنی منجر می‌شود؛ بلکه باعث می‌شود تا بسیاری از مردم بی‌گناه در معرض خطر قرار گیرند.

• خشونت گروه‌های تکفیری؛ دلایل و پیامدها

دلایل

۱.ایدئولوژی تکفیری

این گروه‌ها بر تفسیری محدود و اشتباه از اسلام تکیه می‌کنند که هرکس را که با آن‌ها مخالف است، هدف قرار می‌دهد. این تفسیر نادرست، به آن‌ها اجازه می‌دهد تا خشونت خود را به‌عنوان بخشی از دین توجیه کنند.

۲.انگیزه‌های سیاسی

بسیاری از این گروه‌ها، از اختلافات مذهبی برای دستیابی به اهداف سیاسی خود استفاده می‌کنند. آن‌ها با ایجاد تنش بین مذاهب مختلف، سعی می‌کنند تا کنترل مناطق مورد مناقشه را به دست بگیرند.

۳.تحریک رسانه‌ای

این گروه‌ها از رسانه‌ها برای تخریب چهره مخالفان خود استفاده می‌کنند. آن‌ها با انتشار اطلاعات نادرست و تحریک‌آمیز، سعی می‌کنند تا نفرت و تفرقه را در جامعه گسترش دهند.

پیامدها

۱.تعمیق شکاف‌ها

این تفکر به تفرقه در جامعه اسلامی و افزایش تنش‌های مذهبی منجر می‌شود. این شکاف‌ها نه‌تنها به وحدت امت اسلامی آسیب می‌زند؛ بلکه باعث می‌شود تا جامعه اسلامی نتواند به پیشرفت و توسعه دست یابد.

• اسلام اموی؛ استفاده از دین برای تثبیت قدرت

در دوره اموی، دین به‌عنوان ابزاری برای تحکیم قدرت سیاسی مورد استفاده قرار گرفت. خلافت در این دوره به نهادهی سیاسی تبدیل شد که هدف اصلی آن، کنترل جامعه بود و این امر به تحریف ارزش‌های اصیل اسلامی انجامید. از بارزترین ویژگی‌های این اسلام سیاسی، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱.تقدیس اطاعت مطلق

در این دوره، خلیفه به‌عنوان سایه خدا بر روی زمین معرفی شد. این مفهوم به‌گونه‌ای طراحی شده بود که هرگونه اعتراض به سیاست‌های خلیفه، خروج از دین تلقی می‌شد. این ایده خطرناک به توجیه سرکوب مخالفان و حتی کشتار آن‌ها منجر شد. هر صدای مخالفی به‌عنوان تهدیدی برای وحدت امت اسلامی قلمداد می‌شد و با شدت تمام سرکوب می‌گشت.

۲.طرد مخالفان

اموی‌ها از ابزارهای رسانه‌ای آن زمان، مانند خطبه‌ها و نوشته‌های رسمی، برای تخریب چهره اهل‌بیت علیهم السلام استفاده کردند. آن‌ها ادعا می‌کردند که اهل‌بیت علیهم السلام تهدیدی برای وحدت امت اسلامی هستند و با این کار، تلاش کردند تا پایه‌های مشروعیت خود را تقویت کنند. این اقدامات نه‌تنها به تفرقه دامن زد؛ بلکه باعث شد، بسیاری از ارزش‌های اصیل اسلامی تحت الشعاع قرار گیرند.

۳.احیای تعصبات قبیله‌ای

اموی‌ها با تقویت تقسیم‌بندی‌های قبیله‌ای، به تضعیف روح وحدت اسلامی دامن زدند. آن‌ها با ایجاد شکاف بین قبایل مختلف، سعی کردند تا پایه‌های قدرت خود را مستحکم کنند. این سیاست نه‌تنها به تفرقه اجتماعی انجامید؛ بلکه باعث شد تا امت اسلامی به‌جای حرکت به سمت وحدت، روز به روز بیشتر از هم فاصله بگیرد.

• هیأت تحریرالاشام و بازتولید الگوی اموی

«هیأت تحریرالاشام» نمونه‌ای معاصر از بازتولید روش اموی است. این گروه با تکفیر دیگران و استفاده ابزاری از دین برای پیشبرد اهداف سیاسی محدود خود، به‌شیوه‌ای مشابه عمل می‌کند. از مظاهر این روش می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱.استفاده از دین برای توجیه ایدئولوژی

این گروه با تحریف متون دینی، سعی می‌کند تا جنگ‌ها

• برگزاری اجلاس ملی

مهدویت و انقلاب اسلامی

مدیر بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام، از برپایی اجلاس ملی مهدویت و انقلاب اسلامی در دهه مهدویت خبر داد و اعلام کرد: امسال بیش از هزار موکب از سراسر کشور و چندین کشور خارجی در این رویداد معنوی شرکت خواهند کرد. این همایش که در بلوار پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله قم برگزار می‌شود، شامل برنامه‌های متنوع فرهنگی، پژوهشی و تبلیغی خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین ناصر شهیدی، مدیر بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام، در جمع اصحاب رسانه، به تشریح برنامه‌های دهه مهدویت و اقدامات بنیاد در این زمینه پرداخت.

وی با اشاره به شرایط اقتصادی و تأثیر آن بر نگرش برخی افراد، تصریح کرد: در برخی اذهان تزلزل‌هایی ایجاد شده

برگزاری اجلاس ملی مهدویت و انقلاب اسلامی

مدیر بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام، با تأکید بر اهمیت اجلاس ملی مهدویت و انقلاب اسلامی گفت: این اجلاس، یکی از برنامه‌های شاخص دهه مهدویت است و در آن، ابعاد مختلف ارتباط انقلاب اسلامی با ظهور حضرت ولی‌عصر علیه السلام بررسی خواهد شد.

توسعه مواکب در بلوار پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله

وی با اشاره به برپایی همایش سالانه در بلوار پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله قم، اظهار کرد: این برنامه در سال‌های گذشته با شش موکب آغاز شد و سال گذشته، تعداد آن‌ها به ۶۰۰ موکب رسید. امسال نیز با افزایش تقاضا از استان‌های و کشورهای مختلف، ۱۰۰۰ موکب در مسیر پذیرایی و ارائه خدمات فرهنگی، پژوهشی و اجتماعی به زائران پیش‌بینی شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهیدی در ادامه، با اشاره به وظیفه بنیاد در تبیین معارف مهدوی افروز، ما وظیفه داریم، جنبه‌های اثباتی مهدویت را تقویت کرده و در مقابل آسیب‌ها و شبهات نیز آگاه‌سازی لازم را انجام دهیم. در این راستا، کارشناسان و مبلغان بنیاد در موکب‌های ویژه دهه مهدویت حضور خواهند داشت تا پاسخگوی سؤالات و شبهات مردم باشند.

وی همچنین به اهمیت توجه به نسل آینده اشاره کرد و گفت: در همکاری با معاونت کودک و نوجوان، فضاهایی ویژه برای کودکان در نظر گرفته‌ایم. در این موکب‌ها، کارشناس کودک و نوجوان حضور خواهد داشت تا ضمن ایجاد محیطی جذاب برای کودکان، معارف مهدویت را نیز به زبان ساده و در قالب‌های هنری و آموزشی به آن‌ها منتقل کند.

پرده‌خوانی مهدویت؛ روشی نوین در ترویج معارف

مدیر بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام، به اجرای برنامه پرده‌خوانی مهدویت اشاره کرد و افزود: این روش که در اصفهان طراحی شده و در قم نیز مربیان آن حضور دارند، یکی از ابزارهای مؤثر در آموزش و تبیین معارف مهدوی است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود، با انتقاد از کم‌توجهی به مردم قم، گفت: با وجود مراکز متعدد علمی و فرهنگی در قم، مردم این شهر بهره‌چندانی از آن‌ها نمی‌برند. ما بر این باوریم که اولویت، توجه به مردم قم و تأمین نیازهای فرهنگی آنان است.

طرح خادمی امام زمان علیه السلام

حجت‌الاسلام والمسلمین شهیدی، همچنین از اجرای طرح خادمی امام زمان علیه السلام خبر داد و اظهار کرد: بر اساس این طرح، هر فردی می‌تواند در جایگاه خادم امام زمان علیه السلام باشد. این برنامه تحت نظارت دبیرخانه شورای سیاست‌گذاری مهدویت و با مشارکت مراکز فرهنگی و نهادهای مختلف اجرا خواهد شد. افراد علاقه‌مند پس از گذراندن دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی، کارت خادمی دریافت خواهند کرد.

• «دوره تخصصی فقه مدیریت» برگزار می‌شود

«دوره تخصصی فقه مدیریت» مرکز آموزش‌های آزاد و مهارتی مجتمع عالی تربیت مجتهد مدیر محمديه برگزار می‌شود. به گزارش خبرگزاری حوزه، این دوره که از ۱۸ بهمن آغاز خواهد شد، به‌صورت مجازی بوده و شرکت برای عموم طلاب و دانشجویان و خواهران و برادران آزاد است. طلاب علاقه‌مند جهت ثبت‌نام، به @Mj.kamali در پیام‌رسان اپتا پیام دهند.

• بورسیه تحصیلی دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام در مقطع دکتری

بورسیه تحصیلی دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام برای سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴، از طریق آزمون اختصاصی در مقطع دکتری تخصصی ویژه طلاب و نخبگان علوم انسانی انجام می‌شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، بورسیه تحصیلی دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام برای سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴، از طریق آزمون اختصاصی در مقطع دکتری تخصصی ویژه طلاب و نخبگان علوم انسانی(دانشجویان و طلاب حوزه‌های علمیه سراسر کشور، دانشگاه امام صادق علیه السلام، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، دانشگاه شهید مطهری، حوزه علوم اسلامی، دانشگاه مفید، جامعه‌المصطفی‌العالمیه، دانشگاه علوم قرآن و حدیث، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، دانشگاه معارف اسلامی) انجام می‌شود.

مزایای دوره: ۷۵درصد تخفیف برای تحصیل طلاب؛

۷۵ درصد تخفیف برای دانشجویان نخبه علوم انسانی اسلامی.

مزایای بورس ویژه دانشگاه: معاف از هزینه تحصیلی و دریافت کمک‌هزینه تحصیلی در صورت دارا بودن شرایط می‌باشد.

ثبت‌نام: از طریق درگاه ثبت‌نام دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام به‌نشانی

www.bou.ac.ir

مهلت ثبت‌نام: ۱۷ بهمن ۱۴۰۳

علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر، با شماره‌تلفن‌های ۰۲۵۲۳۱۳۶۶۲۵ و ۰۲۵۲۳۱۳۶۶۲۸ تماس بگیرند و یا به کانال اطلاع‌رسانی @Bounews و کانال پذیرش @boustud مراجعه نمایند.

منتقل کرده بود، انتخاب کنند. این روش باعث شد استقبال از برنامه بیشتر شود؛ به‌طوری‌که دانش‌آموزان با اشتیاق منتظر داستان‌های جدید بودند.

• چالش‌ها و روش‌های خلاقانه

در سال سوم، دانش‌آموزانی که با روند برنامه آشنا بودند، با علاقه بیشتری شرکت کردند. با این حال، متوجه شدم برخی از دانش‌آموزان به جای توجه به متن خلاصه‌ها، به نام دوستانشان توجه می‌کنند و به آن‌ها رأی می‌دهند. برای رفع این مشکل، تصمیم گرفتم نام نویسندگان خلاصه‌ها را پس از رأی‌گیری اعلام کنم. این تغییر باعث شد دانش‌آموزان بیشتر به محتوای متن توجه کنند. این تجربه را با سایر مسئولین کتابخانه کلاس‌ها به اشتراک گذاشتم تا آن‌ها نیز بتوانند با الهام از این روش‌ها، به تقویت حافظه و مهارت‌های شنیداری و نوشتاری دانش‌آموزان کمک کنند.

امروز، این تجربه را با دوستان دیگری در شهرهای مختلف به اشتراک می‌گذارم، به امید آنکه بتواند گامی کوچک در راستای رشد و پیشرفت دانش‌آموزان ایران عزیز باشد.

معضومه مختاری / عضو انجمن اولیاء مدرسه شاطریان ۲ استان قم